



EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

PETI ODDELEK

ZADEVA RIJAVEC proti SLOVENIJI

(pritožba št. 36349/05)

SODBA

STRASBOURG

15. maj 2012

Ta sodba je dokončna, vendar so mogoči uredniški popravki.

V zadevi Rijavec proti Sloveniji

je Evropsko sodišče za človekove pravice (peti oddelek) na seji senata v sestavi:

Ann Power-Forde, *predsednica senata*,

Boštjan M. Zupančič,

Angelika Nußberger, *sodnika*,

in Stephen Phillips, *namestnik sodnega tajnika oddelka*,

po razpravi za zaprtimi vrati 17. aprila 2012

izreklo to sodbo, ki je bila sprejeta istega dne:

POSTOPEK

1. Zadeva se je začela s pritožbo (št. 21313/06) proti Republiki Sloveniji, ki jo je na podlagi 34. člena Konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin (v nadaljnjem besedilu: konvencija) pri Sodišču 10. julija 2005 vložil slovenski državljani Boris Rijavec (v nadaljnjem besedilu: pritožnik).

2. Pritožnika je zastopal B. Verstovšek, odvetnik iz Celja. Slovensko vlado (v nadaljnjem besedilu: vlada) je zastopala njena zastopnica A. Pešec.

3. Pritožnik je na podlagi prvega odstavka 6. člena konvencije trdil, da so postopki pred domačimi sodišči, v katerih je bil stranka v postopku, trajali predolgo. Vsebinsko se je pritožil tudi zaradi pomanjkanja učinkovitega notranjepravnega sredstva v zvezi s predolгим trajanjem postopkov (13. člen konvencije).

4. Predsednik oddelka je 9. julija 2008 sklenil obvestiti vlado o pritožbi in od nje zahtevati predložitev informacij po točki a drugega odstavka 54. člena Poslovnika Sodišča. Po prejemu zahtevanih informacij je predsednik 28. maja 2010 sklenil pozvati vlado, da predloži, če želi, pisna stališča o sprejemljivosti in utemeljenosti zadeve (točka b drugega odstavka 54. člena poslovnika). V skladu s protokolom št. 14 je bila pritožba dodeljena senatu treh sodnikov.

DEJSTVA**I. OKOLIŠČINE ZADEVE**

5. 22. oktobra 1997 je pritožnik pred Okrožnim sodiščem v Celju začel pravdni postopek, v katerem je zahteval odškodnino za škodo, ki jo je utrpel pri prometni nesreči.

6. 3. septembra 1998 je bila opravljena prva obravnava.

7. 16. septembra 1998 je sodišče prve stopnje imenovalo zdravniškega izvedenca.

8. 26. februarja 1999 je bilo prvostopenjskemu sodišču predloženo izvedensko mnenje.

9. 3. junija 1999 je bila opravljena obravnava.

10. 29. junija 1999 je prvostopenjsko sodišče imenovalo novega zdravniškega izvedenca.

11. 1. septembra 1999 je izvedenec predložil svoje mnenje sodišču.

12. 4. novembra 1999 je bila opravljena obravnava in sodišče je odločilo, da imenuje tretjega izvedenca.

13. 7. februarja 2000 je izvedenec predložil svoje mnenje.

14. 23. marca 2000 je sodišče obravnavo, razpisano za 28. marca 2000, na zahtevo pritožnika preložilo zaradi njegovega zdravstvenega stanja.

15. 4. maja 2000 je bila opravljena zadnja obravnava na prvostopenjskem sodišču in sodišče je izreklo sodbo, ki je delno potrdila pritožnikov zahtevek. Stranki sta se pritožili.

16. 17. oktobra 2001 je Višje sodišče v Celju vrnilo del zadeve v ponovno odločanje in zavrnilo preostali del zahtevka.

17. 19. decembra 2001 je pritožnik vložil predlog za revizijo zavrjenega dela svoje pritožbe na drugostopenjsko sodišče.

18. 10. aprila 2003 je Vrhovno sodišče zavrnilo predlog za revizijo in postopek na prvostopenjskem sodišču se je nadaljeval.

19. 9. decembra 2003 je bila opravljena obravnava, na kateri je bilo odločeno, da se izvedensko mnenje spremeni.

20. 1. junija 2004, na zadnji obravnavi, je prvostopenjsko sodišče izreklo sodbo. Pritožnik se je pritožil.

21. 14. aprila 2005 je Višje sodišče v Ljubljani izreklo sodbo.

II. USTREZNA DOMAČA ZAKONODAJA

22. Za ustrezno domačo zakonodajo glej sodbo *Ribič proti Sloveniji* (št. 20965/03, 19. oktober 2010, 19. odstavek).

PRAVO

I. OČITANA KRŠITEV PRVEGA ODSTAVKA 6. ČLENA IN 13. ČLENA KONVENCIJE

23. Pritožnik se je pritožil, da so postopki, v katerih je bil udeležen kot stranka, trajali predolgo. Skliceval se je na prvi odstavek 6. člena konvencije, ki se glasi:

"Vsakdo ima pravico, da o njegovih civilnih pravicah in obveznostih ... v razumnem roku odloča ... sodišče."

24. Vsebinsko se je pritožnik tudi pritožil, da so bila razpoložljiva pravna sredstva pri predolgotrajnih postopkih v Sloveniji neučinkovita.

13. člen konvencije se glasi:

"Vsakdo, čigar pravice in svoboščine, zajamčene s to konvencijo, so kršene, ima pravico do učinkovitih pravnih sredstev pred domačimi oblastmi, in to tudi če je kršitev storila uradna oseba pri opravljanju uradne dolžnosti."

A. Sprejemljivost

25. Sodišče ugotavlja, da pritožba ni očitno neutemeljena v smislu tretjega odstavka 35. člena konvencije. Niti ni nesprejemljiva iz kakršnih koli drugih razlogov (glej *Ribič proti Sloveniji*, št. 20965/03, 19. oktober 2010, 37.–42. odstavek). Torej jo je treba razglasiti za sprejemljivo.

B. Utemeljenost

1. Prvi odstavek 6. člena

26. Obdobje, ki ga je treba upoštevati, se je začelo 22. oktobra 1997, ko je konvencija začela veljati za Slovenijo, in se je končalo 14. aprila 2005. Postopki so torej trajali sedem let in šest mesecev na treh stopnjah sodišča (zaradi vrnitev zadeve v ponovno obravnavo je bilo vključenih pet stopenj).

27. Sodišče ponovno poudarja, da je treba razumno trajanje postopka presojati glede na okoliščine zadeve in s sklicevanjem na ta merila: zapletenost zadeve ter ravnanje pritožnika in ustreznih organov oblasti, pa tudi, kakšen je bil pomen zadeve za pritožnika v sporu (glej med številnimi drugimi organi oblasti *Frydlender proti Franciji* [VS], št. 30979/96, 43. odstavek, ESČP 2000-VII).

28. Sodišče je po pregledu vsega gradiva, ki mu je bilo predloženo, in ob upoštevanju svoje sodne prakse (glej *Bendič proti Sloveniji*, št. 77519/01, 21.–23. odstavek, 1. junij 2006; *Jenko proti Sloveniji*, št. 4267/02, 19.–21. odstavek, 6. april 2006; *Mulej - Zupanec in drugi proti Sloveniji*, št. 77545/01, 17.–19. odstavek, 9. marec 2006, in *Gaber proti Sloveniji*, št. 5059/02, 17.–19. odstavek, 6. april 2006) mnenja, da so postopki v obravnavani zadevi trajali predolgo in zahteva za "razumni rok" ni bila izpolnjena.

29. Zaradi tega je bil kršen prvi odstavek 6. člena.

2. 13. člen

30. Sodišče ponovno poudarja, da 13. člen zagotavlja učinkovito pravno sredstvo pred domačim organom oblasti za očitano kršitev zahteve po prvem odstavku 6. člena, da se zadeva obravnava v razumnem roku (glej *Kudla proti Poljski* [VS], št. 30210/96, 156. odstavek, ESČP 2000-XI).

31. Glede na ugotovitve v zadevi *Ribič proti Sloveniji* (navedeno zgoraj, 37.–42. odstavek) in ob upoštevanju dejstva, da vlada ni predložila prepričljivih utemeljitev, zaradi katerih bi bilo treba to pritožbo obravnavati drugače kot prej omenjeno zadevo, Sodišče meni, da ja bil v obravnavani zadevi kršen 13. člen zaradi pomanjkanja pravnega sredstva v domači zakonodaji, s katerim bi pritožnik lahko pridobil odločitev sodišča, ki bi potrdila njegovo pravico do obravnave njegove zadeve v razumnem roku, kakor to določa prvi odstavek 6. člena.

II. UPORABA 41. ČLENA KONVENCIJE

32. 41. člen konvencije določa:

"Če Sodišče ugotovi, da je prišlo do kršitve konvencije ali njenih protokolov, in če notranje pravo visoke pogodbenice dovoljuje le delno zadoščenje, Sodišče oškodovani stranki, če je potrebno, nakloni pravično zadoščenje."

A. Škoda

33. Pritožnik je zahteval 15.000 EUR za nepremoženjsko škodo.

34. Vlada je zahtevku oporekala.

35. Sodišče meni, da je pritožnik utrpel nepremoženjsko škodo. Po načelu pravičnosti mu na tej podlagi prisoja 3.200 EUR.

B. Stroški in izdatki

36. Pritožnik je zahteval tudi povračilo stroškov in izdatkov, ki so nastali v postopku pred Sodiščem. Ta zahtevek je podprl s seznamom stroškovnih postavk v skupnem znesku 455 EUR, kakor se običajno predložijo sodiščem v domačih postopkih.

37. Vlada o zahtevku pritožnika ni izrazila mnenja.

38. V skladu s sodno prakso Sodišča je pritožnik upravičen do povračila stroškov in izdatkov le, če dokaže, da so dejansko nastali in bili neizogibni ter da je njihov znesek razumen. V obravnavani zadevi Sodišče ob upoštevanju informacij, ki jih ima na voljo, in zgornjih meril meni, da je razumno pritožniku prisoditi 455 EUR na tej podlagi, zvišano za morebitni davek, ki se mu obračuna.

C. Zamudne obresti

39. Po mnenju Sodišča je primerno, da zamudne obresti temeljijo na mejni posojilni obrestni meri Evropske centralne banke, tej pa se dodajo tri odstotne točke.

IZ TEH RAZLOGOV SODIŠČE SOGLASNO:

1. *razglaša*, da je pritožba sprejemljiva;
2. *razsoja*, da je bil kršen prvi odstavek 6. člena konvencije;
3. *razsoja*, da je bil kršen 13. člen konvencije;
4. *razsoja*,
 - a) da mora tožena država v treh mesecih plačati te zneske:
 - i) 3.200 EUR (tri tisoč dvesto evrov), zvišano za morebitni davek, za nepremoženjsko škodo;
 - ii) 455 EUR (štiristo petinpetdeset evrov), zvišano za morebitni davek, ki se obračuna pritožniku, za stroške in izdatke;
 - b) da se na navedena zneska od dneva, ko poteče navedeni rok treh mesecev, do plačila obračunajo linearne obresti po stopnji, ki je enaka stopnji posojilne obrestne mere Evropske centralne banke, za vse zamujeno obdobje z dodanimi tremi odstotnimi točkami;
5. *zavrača* preostali del zahtevka pritožnika za pravično zadoščenje.

Sestavljeno v angleškem jeziku in uradno poslano 15. maja 2012 v skladu z drugim in tretjim odstavkom 77. člena Poslovnika Sodišča.

Stephen Phillips
namestnik sodnega tajnika

Ann Power-Forde
predsednica senata